

اومانیته

سنی های عراق داورنهایی قانون اساسی جدید حسن زروکی

روز 15 اکتبر طرح قانون اساسی عراق به همه پرسى گذاشته خواهد شد. اگر دو سوم رای دهندگان سه استان از 18 استان عراق با آن مخالفت کنند این طرح کنار گذاشته خواهد شد. اکثریت روزنامه‌های عراق مانند الزمان و المندار و همچنین نشریات عربی لندن مانند الحیات، شرق الاوسط، القدس عربی تاکید کرده اند که سنی ها صاف و ساده این طرح را رد کرده و از اتحادیه عرب، سازمان ملل متحد و دیگر سازمان های بین المللی درخواست کرده اند که از موضع آنان حمایت کنند. سنی ها همچنین از عراقی ها خواسته اند که روز 15 اکتبر به قانون اساسی رای منفی دهند. حتی رییس حزب اسلامی عراق گفته است این قانون اساسی "ثمره تفاهم انتخاباتی میان شیعیان و کردهاست."

تصمیم سنی ها شکستی برای واشنگتن محسوب می شود. زالمای خلیل زاد سفیر امریکا در عراق تا لحظه آخر و با انواع تهدیدها کوشید توافق همه طرف ها را برسر قانون اساسی بدست آورد. جرج بوش رییس جمهور امریکا نیز وجود اختلاف ها را پذیرفت هرچند از تصویب طرح قانون اساسی ابراز خرسندی کرد. در حقیقت آنچه برای رییس جمهور امریکا مهم است این است که رهبران عراق به جدول زمانی که در ابتدا توافق شده بود پایبند بمانند که در غیر اینصورت اکثریت شیعیان و کردهای در قدرت خواهند توانست طرح قانون اساسی را با زور هم که باشد به تصویب برسانند. جلال طالبانی رییس جمهور عراق به نوبه خود کوشید به سنی ها از جمله در مورد باقی ماندن عراق در چارچوب جهان عرب اطمینان دهد و تاکید کرد که "عراق از اتحادیه عرب خارج نخواهد شد. ما یکی از بنیانگذاران این اتحادیه بوده ایم و نقش خود را در آن ادامه خواهیم داد." طالبانی در مصاحبه ای با تلویزیون خصوصی سعودی العریبه در مورد ماده ای از قانون اساسی که در آن گفته شده "کردها بخشی از دنیای مسلمان و عرب های عراق بخشی از ملت عرب هستند" تاکید کرد "اینکه بگویم عراقی ها همه به ملت عرب تعلق دارند یعنی وجود يك ملت 7 میلیونی کرد را در عراق نفی کنیم." طالبانی همچنین در حرکتی آشتی جویانه نسبت به بعضی ها و اعراب سنی وفادار به رییس جمهور سابق عراق اعلام کرد در صورتی که صدام حسین به مرگ محکوم شود حکم آن را امضا خواهد کرد.

با این حال سنی ها یا لاقل نمایندگانشان آن چنان که تصور می شود هم نظر نیستند. اگر همه با فدرالیسم مخالفند، در مورد نقش اسلام و زنان در جامعه عراق نظرات مختلفی وجود دارد. حزب اسلامی عراق که در جمع کمیته تدوین قانون اساسی حضور داشت معتقد است که اسلام باید منبع اصلی و انحصاری قانونگذاری در عراق باشد. اما معاون رییس جمهور الحسنی معتقد است که نقش مذهب در طرح قانون اساسی بیش از حد پر رنگ شده و از حقوق زنان کاسته است.

اکنون شمارش معکوس آغاز شده و همگان دارند سلاح ها را برای 15 اکتبر صیقل می دهند. علیرغم دعوت اکثریت برای رای به طرح قانون اساسی، در صورتی که دو سوم رای دهندگان سنی که 20 درصد جمعیت کشور را تشکیل می دهند در سه استان ان را نپذیرند این طرح رد خواهد شد. این در حالیست که سنی ها لاقل در 4 استان کشور اکثریت را تشکیل

می دهند. در نتیجه رای دهندگان سنی علیرغم اقلیت بودن خود به داور این همه پرسشی تبدیل شده اند.